

Nakon poplave: siguran povratak kući

Informacije zajednici

Kada se vraćate kući nakon poplave, poduzmite mjere opreza kako bi se smanjila mogućnost ozljeda, bolesti ili oboljenja.

Prije ulaska u svoj posjed uzmite sljedeće stvari u obzir:

- dovodi plina ili struje mogu biti oštećeni – potvrdu da nema opasnosti mora dati kvalificirani električar ili vodoinstalater.
- integritet građevine kuće ili konstrukcije mogu biti poremećene – potvrdu da je građevina sigurna mora dati kvalificirani građevinski inspektor.
- Nemojte dovesti djecu i kućne ljubimce dok čišćenje nije završeno.
- Kupanje i igranje u poplavljenoj vodi opasno je zbog opasnosti od utapanja i potencijalne infekcije kože kroz otvorene rane koje dolaze u dodir s poplavljenom vodom.

Opasnosti na licu mjesta mogu uključivati sljedeće:

- Ako se plin nakupio u građevinskim objektima, nemojte pušiti niti paliti šibice, upaljače ili druge izvore otvorenog plamena. Ako je moguće, koristite baterijske lampe ili druge svjetiljke na baterije umjesto svijeća.
- Nosite čvrste vodootporne čizme i gumene ili kožne rukavice. Divlje životinje poput glodavaca, zmija, ili pauka mogu biti zarobljene u kući i oko kuće. Posjekotine od slomljenog stakla i otpada također predstavljaju problem.
- Komarci se brzo razmnožavaju i mogu postati veliki problem – pokrijte kožu svijetlo obojenom odjećom s dugim rukavima i dugim nogavicama i koristite sredstvo protiv ugriza insekata.
- Kućni ljubimci i druge životinje možda su mrtve i treba ih ukloniti. Za savjet o sigurnom načinu uklanjanja mrtvih životinja porazgovarajte s lokalnim općinskim vlastima ili s veterinarom.
- Građevinski objekti mogu imati materijal koji sadrži azbest. Poduzmite sve potrebne mjere predostrožnosti pri rukovanju otpacima koji sadrže azbest. Ako je došlo do ozbiljnog rušenja, za radove na popravcima i obnovi materijala koji sadrže azbest treba pozvati radnike ovlaštene za rad s azbestom .
- Poplava može dovesti do pretjeranog rasta plijesni, koja se mora očistiti prije povratka u kuću.
- Poplava može uzrokovati ulijevanje kanalizacije unutar kuće. Zagađena područja moraju biti očišćena i dezinficirana.
- Pitka voda može biti zagađena – nemojte piti vodu ako niste sigurni da je čista i sigurna za piti.
- Hrana može biti zagađena ili pokvarena zbog nestanka struje.

Čišćenje

U sljedećem tekstu objašnjeno vam je kako se vi i vaša obitelj možete zaštititi prilikom čišćenja nakon poplave.

Osobna higijena je suštinski važna

Niz raznih zaraznih bolesti, uključujući gastrointestinalne zarazne bolesti i hepatitis A, mogu se proširiti u dodiru s raznim površinama koje su zaražene vodom od poplave. Vjerojatnost pojave bolesti povećava se od voda koje sadrže fekalne materije (izmet) od izlivanja kanalizacije, poljoprivrednog ili industrijskog otpada.

Nemojte nikada koristiti kontaminiranu vodu za pranje posuđa, pranje zuba, pranje ruku, pranje ili pripremu hrane, zaleđivanje vode ili pripremu mlijeka u prahu (formule) za bebe. Lokalne vlasti za vodu će vam dati savjet ako voda iz slavine nije sigurna za uporabu.

Ruke uvijek operite sapunom i vodom koja je sigurna za uporabu i koristite vodu koja je prokuhana ili dezinficirana:

- nakon čišćenja.
- nakon doticanja predmeta kontaminiranih vodom od poplave i otpadnim vodama.

Ako prokuhana ili dezinficirana voda nije dostupna, možete koristiti losion na bazi alkohola ili gel proizvode za dezinfekciju ruku.

Ako imate otvorenu posjekotinu ili ranu koja je bila izložena vodi od poplave:

- probajte ju držati što čišćom tako što ćete ju oprati sapunom i pokriti flasterom.
- za daljnje savjete o liječenju javite se svom liječniku (na primjer ako je potrebna injekcija protiv tetanusa).
- ako se rana zacrveni, natekne ili se pojavi iscjedak, odmah potražite liječničku pomoć.

Da biste spriječili bolest:

- ne dopustite djeci da se igraju na području gdje je bila poplava.
- djeci često perite ruke (uvijek prije jela).
- ne dopustite djeci da se igraju s igračkama koje je oštetila poplava dok se igračke ne dezinficiraju.

Sprječavanje nastanka bolesti od vode

- Lokalne vlasti zadužene za vodu obavijestit će vas ako voda nije sigurna za uporabu.
- Nadzemni spremnik za kišnicu u koji voda od poplave nije ušla ili ga oštetila trebao bi biti dobar za uporabu.
- Ako sumnjate da je vaš privatni dovod vode **onečišćen kemikalijama**, prokuhavanje vode ju neće učiniti sigurnom – **koristite isključivo flaširanu vodu**.

Prokuhavanje ili dezinficiranje vode može vodu učiniti sigurnom za piće.

- **Ako prokuhavate vodu**, pustite da voda proključa i da se pojave zračni mjehurići sa dna tave ili kotlića. Kotlići (kettles) s automatskom sklopkom za isključivanje su pogodni za to. Treba paziti da se izbjegnu opekotine od kipuće vode.
- **Za dezinfekciju vode**, dodajte $\frac{3}{4}$ čajne žličice (4 mL) izbjeljivača na bazi klora u čistu kantu vode (10 L). Izbjegavajte izbjeljivače koji sadrže deterdžente ili mirisne sastojke. Dobro izmiješajte vodu i pustite ju da odstoji 30 minuta prije korištenja.

Djeca i starije osobe su osobito u opasnosti od dehidracije. Pobrinite se da oni piju dovoljno pitke vode (dezinficirane vode ili flaširane vode) dok se opskrba pitkom vodom ne proglašuje sigurnom.

Za dojenčad, koristite flaširanu vodu za pravljenje mlijeka u prahu i koristite već pripremljenu konzerviranu hranu za bebe.

Igračke koje se mogu očistiti treba oprati dvije minute otopinom od 1.5 šalice kućanskog izbjeljivača u 10 L hladne vode (u kanti za kućanstvo). Isprati čistom vodom i pustiti da se igračke osuše nakon pranja.

Rješavanje problema kanalizacijskog izljeva unutar kuće

Voda od poplave može sadržavati kanalizacijske vode u kojima se nalaze opasne bakterije i virusi. Vodite brigu da su djeca i kućni ljubimci što dalje od područja zahvaćenih kanalizacijskim izljevom dok se to ne očisti. Ispravni postupci čišćenja su slijedeći:

- koristite gumene rukavice i čizme, i zaštitu za oči.
- bacite sve kontaminirane kućne materijale koji se ne mogu očistiti ili dezinficirati, kao što su tepih i dječje plišane igračke.
- očistite i dezinficirajte sva kontaminirana područja toplom vodom i deterdžentom, a zatim dezinficirajte.
- nemojte koristiti mlaz vode pod pritiskom na materijalima koji sadrže azbest.
- očistite pribor za kuhanje i radne površine otopinom sredstva za izbjeljivanje, kao što je gore navedeno.
- ostavite tvrde površine mokrim 10 minuta prije nego ih isperete čistom vodom.
- dezinficirajte krpe za čišćenje (mope), metle i četke otopinom za izbjeljivanje.
- očistite i osušite prljavu obuću i zasebno operite odjeću nakon čišćenja.
- operite sapunom i vodom ruke i sve dijelove tijela koji su bili u dodiru s nečistim površinama.

Sprječavanje oboljenja od hrane

Nakon poplave, bacite:

- hranu koja je bila u dodiru s vodom od poplave
- svu hranu koja ima neobičan miris, boju ili teksturu
- pokvarljivu hranu (kao što su meso, piletina, riba, jaja ili ostaci hrane) koja je bila na temperaturi iznad 5 °C duže od četiri sata
- konzerviranu hranu ako je konzerva otvorena, ispuščena ili oštećena
- ambalažu za hranu s poklopcem na vijak, poklopcem koji se otkine, čepovima na vijak (boce s bezalkoholnim pićima), čepovima s nastavkom za pijenje na vijak, s poklopcima s otvorom za piće i domaću konzerviranu hranu.

Za čišćenje limenki koje su zapečaćene, nisu ispuščene i nisu oštećene, a koje su došle u kontakt s vodom od poplave:

- uklonite naljepnice
- operite limenke
- potopite ih u otopinu s izbjeljivačem dvije minute
- označite konzerve voodopornim flomasterom

Ako je **struja uključena**, ponovno smrznite ili skuhaite hranu koja je otopljena, ali sadrži kristale leda i ima temperaturu ispod 4 °C. Ako je **struja isključena**, pohranite hranu na siguran način i držite stalno zatvorena vrata hladnjaka i zamrzivača. Dodajte veliki komad leda ili suhi led u hladnjak ako bi struja mogla biti isključena najmanje četiri sata. Pri rukovanju ledom nosite rukavice.

Za više informacija

- Ako se vi ili netko od vaše obitelji ne osjeća dobro, potražite savjet od mjesnog liječnika.
- Za daljnje savjete kontaktirajte Odjel za zdravlje okoliša (Environmental Health Unit) u Department of Health and Human Services na 1300 761 874.
- Za savjete, informacije i mjere sigurnosti u rukovanju s azbestom idite na:
www.asbestos.vic.gov.au

Ovlaštila i objavila Vlada Viktorije, 1 Treasury Place, Melbourne.

© Država Victoria, Department of Health and Human Services, veljača 2016.